

Matkatavara-, matkavastuu- ja
matkaoikeusturvavakuutus

Ammattiliitot RK35, RV37

Sisällysluettelo

1. Vakuutetut ja korvauksen saaja.....	3
1.1 Vakuutetut.....	3
1.2 Korvauksen saaja.....	3
2. Vakuutuksen voimassaoloalue ja -aika	3
3. Vakuutuksen indeksidonnaisuus	3
4. Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä	3

Matkatavaravakuutus

3

5. Vakuutettu omaisuus	3
6. Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	3
6.1 Matkatavaran vahingoittuminen	3
6.2 Matkatavaran myöhästymisen	4
6.3 Muut kustannukset	4
7. Suojeluohjeet.....	4
8. Vahinkojen korvaaminen	4
8.1 Korvauksen hakeminen.....	4
8.2 Korvauksen määrän laskeminen	5

Matkavastuuvakuutus

5

9. Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen	5
9.1 Toiselle aiheutettu vahinko.....	5
9.2 Lapsen aiheuttamat vahingot.....	5
9.3 Koiran aiheuttamat vahingot.....	5
9.4 Rajoitukset korvattavuuteen.....	5
10. Vahingon selvittäminen	6
10.1 Turvan velvollisuudet	6
10.2 Vakuutetun velvollisuudet.....	6
11. Korvattavat kustannukset ja rajoitukset	7
11.1 Vahingonkorvaus	7
11.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset	7
11.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut.....	7
11.4 Korvauksen määrä.....	7
11.4.1 Omavastuu	7
11.5 Yhteisvastuullisuus	7
11.6 Arvonlisävero	7

Matkaoikeusturvavakuutus

7

12. Korvattavat vakuutustapahtumat	7
12.1 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	8
13. Vahingon selvittäminen	8
14. Korvaussäännökset.....	9
14.1 Vakuutusmäärä	9
14.2 Omavastuu	9
14.3 Korvattavat kustannukset.....	9
14.4 Korvauksen määrän laskeminen	9

Vakuutus sopimuksen sisältö määräytyy vakuutus kirjan, matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutus ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaan. Vakuutus kirjaan on merkitty vakuutus sopimukseen valitut vakuutukset sekä niiden yksilölliset tiedot kuten esimerkiksi vakuutetut ja vakuutusturvan laajuus.

1. Vakuutetut ja korvauksen saaja

1.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutus kirjaan merkityt henkilöt tai vakuutus kirjassa määriteltyyn henkilöryhmään kuuluvat henkilöt.

Matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutus ssa ovat vakuutettuina myös mukana matkustavat, vakuutetun kanssa vakinaisesti samassa taloudessa asuvat lähiomaiset. Lähiomaiset on määritelty kohdassa ”Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä”.

Vakuutetun on asuttava vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassa oleva Kela-kortti osoituksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu oleskelee pääosan kalenterivuodesta ulkomailla, ei hän asu vakituisesti Suomessa.

1.2 Korvauksen saaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu.

2. Vakuutuksen voimassaoloalue ja -aika

Matkatavara-, matkavastuu- ja matkaoikeusturvavakuutus on voimassa vakuutus kirjaan merkityillä alueilla ja vakuutus kirjassa mainitun ajan.

3. Vakuutuksen indeksidonnaisuus

Vakuutus määrät ja vakuutus maksut tarkistetaan vuosittain vakuutus kauden alkaessa indeksillä. Vakuutukset on sidottu vakuutus kautta vastaavan kalenterivuoden elinkustannus indeksiiin.

4. Matkavakuutukseen liittyviä käsitteitä

Matka

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy edellä mainittuihin paikkoihin. Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautuvaa matkaa.

Yhtäjaksoisen matkan tai oleskelun ulkomailla ei katsota katkeavan alle 14 vuorokauden mittaisen kotimaassa käynnin vuoksi, jos tarkoitus on palata samaan matkakohteeseen.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- omistamallaan, puolison omistamalla tai samassa taloudessa asuvan perheenjäsenen omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- säännöllisesti omassa käytössä olevalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikuttaessa edellä mainituista paikoista toiseen
- jos matkakohde on linnuntietä alle 50 km etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

Lähiomainen

Lähiomaisella tarkoitetaan matkavakuutuksessa seuraavia henkilöitä

- avio- tai avopuoliso
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapset ja lastenlapset
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhemmat, otto- ja isovanhemmat sekä sisaruspuolet
- miniät ja vävyt
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- enintään yhtä matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä.

Rekisteröidyn parisuhteen osapuolet rinnastetaan aviopuolisoihin. Avopuolisolla tarkoitetaan vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa elävää henkilöä, joka tosiasiallisesti asuu ja on väestörekisteriin merkitty asuvaksi samaan osoitteeseen.

Matkatavaravakuutus

5. Vakuutettu omaisuus

Vakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata sovitun vakuutusturvan laajuudessa vakuutustapahtumasta aiheutuvia kuluja.

Vakuutuksessa on vakuutettuna vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput.

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus
- piilolasit, hammasproteesit tai muut henkilökohtaiset apuvälineet
- moottorikäyttöiset ajoneuvot tai -laitteet, matkailu- tai muut perävaunut, vesialukset eikä edellä mainittujen osat tai tarvikkeet
- kauppataavarat, tavaränäytteet, mainosmateriaalit, kaupalliset tai opetusfilmit ja -nauhat
- tietovälineisiin sisältyvät tiedot, tiedostot tai ohjelmat
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset ja muut vastaavat asiakirjat
- kokoelmat eikä niiden osat
- arvopaperit, luottokortit, raha tai muut maksuvälineet, paitsi ehtokohdassa 6.3 mainittu murren tai ryöstön yhteydessä menetetty käteinen raha
- muuttotavarat tai erillisenä rahtina toimitettu omaisuus
- eläimet tai kasvit.

6. Korvattavat vakuutustapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

6.1 Matkatavaran vahingoittuminen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan matkan aikana matkatavaralle äkillisesti ja odottamattomasti sattunut esinevahinko.

Matkatavaravakuutuksesta maksetaan korvaus suoranaista esinevahingosta. Vakuutus kirjaan merkitty vakuutus-

määrä on suurin mahdollinen korvaus matkaa kohden. Vakuutusmäärä on enimmäiskorvaus vakuutettua ja hänen mukanaan matkustavia samassa taloudessa asuvia lähiomaisia kohden. Matkatavaroiden yhteisarvo ei vaikuta korvauksen määrään.

- Vakuutuksesta ei korvata
 - matkatavarain katoamista tai unohtamista
 - varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määrittellä
 - teltasta varastettua arvo-omaisuutta eikä optisia tai elektronisia laitteita
 - urheilu- ja harrastusvälineiden rikkoutumista käytettäessä niitä tarkoitukseensa
 - tavanomaista naarmuuntumista tai kolhiintumista
 - vahinkoa, joka on aiheutunut matkatavaralle sen valmistusviasta tai käyttövirheestä
 - vahinkoa, joka on aiheutunut normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä, jollei tavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
 - vahinkoa, joka on aiheutunut viranomaisien toimenpiteistä
 - vahinkoa, jonka on aiheuttanut vakuutetun luvalla sisään päässyt henkilö
 - vahingon selvittelystä aiheutuvia kuluja, kuten matka- ja puhelinkuluja, paitsi kohdassa 6.3 mainittuja
 - vahinkoa, joka korvataan jonkin muun vakuutuksen, lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella.

6.2 Matkatavarain myöhästyminen

Matkatavaravakuutuksesta korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannukset, kun matkatavarat on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat matkakohteeseen vakuutetun jälkeen. Vakuutuksessa mahdollisesti olevaa omavastuuta ei vähennetä välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksista.

- Lomamatkalla korvausta suoritetaan, kun matkatavarat myöhästyvät vähintään 12 tuntia. Korvausta maksetaan enintään 100 euroa jokaista alkanutta vuorokautta kohti ja enintään 400 euroa vakuutettua kohden. Yhteensä välttämättömyystarvikkeita korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittu vakuutusmäärä.
- Työ- ja virkamatkalla korvausta suoritetaan, kun matkatavarat myöhästyvät vähintään 4 tuntia. Korvausta maksetaan enintään 500 euroa vakuutettua kohti. Yhteensä välttämättömyystarvikkeita korvataan enintään vakuutus kirjassa mainittu vakuutusmäärä.

6.3 Muut kustannukset

Matkatavaravakuutuksesta korvataan myös

- kuljetuksessa kadonneen matkatavarain etsimisestä vakuutetulle aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, jos tavara on ollut luovutettuna hotellin, huoltoaseman, kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen, matkan järjestäjän tai muun vastaavan haltuun
- matkatavarain pelastamisesta ja vahingon rajoittamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset
- matkalippujen, viisumin tai passin uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset enintään 200 euroon asti.
- enintään 300 euroa murron tai ryöstön yhteydessä menetettyä käteistä rahaa

7. Suojeluohjeet

Suojeluohjeet ovat toimintaohjeita, joita noudattamalla voidaan estää vahinko tai pienentää vahinkoa. Jos vakuutus senottaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö ei noudata suojeluohjeita ja se vaikuttaa vahingon syntymiseen tai laajuuteen, korvausta voidaan vähentää tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta.

1. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, ettei niillä vuotaessaan tai pullon rikkoutuessa ole mahdollisuutta aiheuttaa vahinkoa muille matkatavaroille, kun omaisuutta annetaan kuljetettavaksi tai ulkopuolisen käsiteltäväksi.
2. Kuljetusliikkeen antamia ohjeita ja pakkausmääräyksiä on noudatettava. Kuljetettavana oleva omaisuus on pakattava tälle tavaralle sopivalla tavalla niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet tulee kuljettaa käsimatkatavarana silloin kun niitä kuljetetaan yleisissä kulkuneuvoissa.
3. Matkatavaroita on valvottava ja pidettävä välittömässä läheisyydessä varkauksien varalta. Matkatavaroita ei saa jättää valvomatta yleisiin tiloihin. Valvonnalla tarkoitetaan matkan aikana sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku muu hänen lukuunsa voi havaita mikäli asiaan kuulumattomat koskevat omaisuuteen.
4. Arvoesineet on kuljetettava käsimatkatavarana silloin kun niitä kuljetetaan yleisissä kulkuneuvoissa.
5. Hotellihuoneessa tai vastaavassa majoitustilassa yhteisarvoltaan yli 350 euron arvoesineet, optiset ja elektroniset laitteet on säilytettävä asianmukaisesti erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa, kun se on mahdollista ottaen huomioon esineen koko, käyttö ja olosuhteet.
6. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunat, ovet ja muut sisäänpääsytiät on pidettävä lukossa.
7. Kun pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä säilytetään arvokasta tai varkausaltista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisia laitteita ja arvoesineitä, on ovien (perävaunussa kuomun) oltava lukittuna ja omaisuuden joko peitettynä tai muuten piilossa.
8. Kun omaisuutta säilytetään ns. yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuuden oltava lukittuna.
9. Paikallisen viranomaisen, matkanjärjestäjän tai vastaavien tahojen antamia ohjeita on noudatettava.

8. Vahinkojen korvaaminen

8.1 Korvauksen hakeminen

Vahingosta on ilmoitettava Turvalle mahdollisimman pian. Vahinkoilmoituksen voi tehdä joko puhelimitse, täyttämällä vahinkoilmoituksen internetissä tai toimittamalla kirjallisen vahinkoilmoituksen Turvaan. Turvalle on varattava mahdollisuus vahingon tarkastamiseen ennen vahingon korjaamista tai vahingoittuneen omaisuuden hävittämistä.

Korvaushakemukseen tulee liittää selvitys vahingon kohteeksi joutuneen omaisuuden jälleenhankinta-arvosta eli uuden vastaavan esineen hankintahinnasta sekä hankintapaidasta ja -ajankohdasta. Välttämättömyystarvikkeiden osalta hakemukseen tulee liittää alkuperäiset tositteet.

Jos on tapahtunut varkaus tai muu rikos, on vahingosta tehtävä rikosilmoitus rikoksentekijän poliisille ja toimittava Turvalle poliisin antama jäljennös rikosilmoituksesta.

Jos esine on vahingoittunut tai kadonnut kuljetuksen aikana, vahingosta on ilmoitettava kuljetusliikkeen tai liikenneyrityksen edustajalle ja tähän liittyvä tositate on toimitettava Turvalle. Ilmoittamisen laiminlyönti oikeuttaa Turvan vähentämään korvauksesta kohtuullisen osuuden.

Turvalla on oikeus lunastaa esine tai sen osa esineellä ennen vahinkoa olleesta arvosta tai maksaa esineen arvon mukainen korvaus vähennettynä korvauksen saajalle jäävän vaurioituneen esineen jäännösarvolla.

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusnottajan tulee viipymättä luovuttaa se Turvalle tai palauttaa korvaus sen osalta.

Jos esine on vakuutettu usealla vakuutuksella saman vakuutus tapahtuman varalta, on korvauksen määrä yhteensä enintään aiheutunut vahingon määrä.

Vahingon torjumis- tai rajoittamisvelvollisuuksien laiminlyönnistä voi yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaan seurata, että korvausta alennetaan tai se evätään kokonaan.

Korvauksenhakijan velvollisuuksista, korvausoikeuden vanhentumisesta ja vakuutusyhtiön velvollisuuksista kerrotaan yleisten sopimusehtojen kohdassa 11 ”Korvausmenettely”.

8.2 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin. Korvattavan vahingon määrä lasketaan seuraavien ikäpoiston laskentasääntöjen perusteella:

- Käyttöönottovuonna ja sitä seuraavana kalenterivuotena uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Arvoesineiden osalta päivänarvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon.
- Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikäpoistoilla laskettu matkatavaran päivänarvo ja arvoesineiden osalta esineestä saatujen tietojen perusteella laskettu päivänarvo. Turvalta on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korjauttaa tai hankkia tilalle vastaava esine.
- Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta annetut säädökset.

Korvauksesta vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu. Se vähennetään kertaalleen matkaa kohden. Välttämättömyystarvikkeiden korvauksesta omavastuuta ei vähennetä.

Korvausta voidaan alentaa, jos vakuutettu on huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa vahinkoa tai laiminlyönyt suojeleuhjeiden noudattamisen. Korvaus voidaan myös jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vahingon. Korvaus voidaan evätä tai sitä voidaan vähentää myös muissa yleisten sopimusehtojen kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituissa tapauksissa.

Matkavastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- hoitaa oikeudenkäynti, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

9. Korvattavat vakuutus tapahtumat ja rajoitukset korvattavuuteen

9.1 Toiselle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheuttama henkilö- ja esinevahinko, joka on sattunut ja todetaan vakuutuskauden aikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Voimassaolevan oikeuden mukaan vahinkojen korvaamisen lähtökohdalla on, että jokainen vastaa itse kohdalleen osuneesta vahingosta. Vakuutettu voi joutua korvausvastuuseen, jos hän on aiheuttanut vahingon huolimattomalla toiminnallaan tai vakuutettu muutoin on voimassaolevan oikeuden mukaan korvausvastuussa tapahtuneesta.

9.2 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena. Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

9.3 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteyttörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

9.4 Rajoitukset korvattavuuteen

Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
 - vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
 - vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan korvausta lakisäätöisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

Sopimusvastuu

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun

- sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

Tietoisuus virheestä

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu virheestä tai virheellisyydestä, josta vakuutettu oli tai hänen olisi pitänyt olla tietoinen vakuutuksen voimaantullessa.

Käytettävänä oleva omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

Vakuutus kattaa kuitenkin korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitustilana käyttämänsä osake- tai vuokrahuoneiston rakenteille tai laitteille äkillisesti tuotetusta vahingosta, ei kuitenkaan huoneiston huonosta kunnosta tai kulumisesta.

Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun
 - valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä tai huolehdittavana
 - säilytettävänä
 - suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutuksenottajan toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
 - muulla tavoin huolehdittavana.

Liikennevahinko

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaiseen liikenteeseen käyttämisestä.

Vesi- ja ilma-alus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
 - rekisteröitävän aluksen tai rekisteröitävän veneen käytöstä
 - ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutuksenottaja on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu
 - ääriolosuhteista, melusta, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta sen kaltaisesta häiriöstä
 - savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
 - saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, vesialueeseen tai pohjaveteen
 - kosteudesta
 - sade- tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vahinko, jonka syynä on satunnaisen virheen aiheuttama tilapäinen tapahtuma tai olosuhde taikka se, että rakennukseen tai laitteeseen on

syntynyt vika tai puute äkillisesti ja odottamatta.

Ansio- tai elinkeinotoiminta

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa, tai joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan liittyvälle omaisuudelle.

Tahallisuus, törkeä huolimattomuus sekä rikoksen yhteydessä aiheutuvat vahingot

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu pahoinpitelyn tai muun rikoksen taikka tappelun yhteydessä. Korvausta voidaan alentaa tai evätä se, jos vakuutettu on aiheuttanut vahinkotapahtuman tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella taikka ollessaan alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena ja tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään. Tätä ehtokohtaa ei kuitenkaan sovelleta alle 12-vuotiaan aiheuttamaan vahinkoon.

Sakko

- Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

Muu vastuuvakuutus

- Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

10. Vahingon selvittäminen

10.1 Turvan velvollisuudet

Turva selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävästä vahinkotapahtumasta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos Turva on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, Turva ei ole velvollinen korvaamaan suurempaa vahingonkorvausta tai tämän ajankohdan jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä selvittämään asiaa enempää.

10.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että Turvalle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovinnollisen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido Turvaa, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisesti oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään Turvalle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä Turvalle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen Turvalle, Turvalla ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

11. Korvattavat kustannukset ja rajoitukset

11.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan se vahingonkorvaus, jonka vakuutusnottaja on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

11.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vakuutustapahtuman välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei Turvan kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

11.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole Turvan kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan ilmeisesti koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa Turva vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen edellyttää lisäksi, että Turva on voinut nimetä asianajajan, joka edustaa vakuutettua. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

11.4 Korvauksen määrä

Yhtä matkaa kohden maksettavien korvausten yhteisenimäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Torjuntakustannukset korvataan yleisten sopimusehtojen kohdan 6.2 mukaisesti.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vahinkotapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

11.4.1 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vahinkotapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

11.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, mikä vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen ehkä vahinkotapahtumasta saamaansa

etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

11.6 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

Matkaoikeusturvavakuutus

Matkaoikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 12 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa. Vakuutusturva koskee vakuutettua matkustajan ominaisuudessa yksityiselämään liittyvissä asioissa, jotka ovat sattuneet matkalla ja liittyvät matkaan ja matkustamiseen.

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa, erikoistuomioistuimissa tai vastaavissa kohtemaan tuomioistuimissa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa tai Euroopan unionin tuomioistuimessa.

12. Korvattavat vakuutustapahtumat

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on

- riita- ja hakemusasiassa
 - riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.
- rikosasiassa
 - asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
 - syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syytteen nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytetä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

Vakuutustapahtuman tarkoittaman syytteen tai kiistetyn vaatimuksen tulee perustua tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on sattunut vakuutuksen voimassaoloalueella ja voimassaoloaikana.

Rajoitus:

Jos vakuutus kuitenkin vakuutustapahtuman sattuessa on ollut voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee myös niiden seikkojen, joihin asiassa esitetty vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana. Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan tällöin se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavansisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa.

Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen taikka samaan tai samanlaiseen, vaikkakin eriperusteiseen vaatimukseen.

12.1 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka liittyy vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
3. joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 85 000 euroa
4. joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
5. joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
6. joka liittyy vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omistamaan omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta.
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskielloa
14. joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopet-

tamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia

15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamis-oikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta
17. joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai koti-, moottoriajoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
19. joka liittyy konkurssiin
20. joka liittyy ulosottoon, ulosottolaisa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
21. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena
24. joka liittyy kiinteistön, huoneiston, veneen, moottoriajoneuvon tai eläimen kauppaan.

13. Vahingon selvittäminen

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta. Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen.

Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluihin. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asoiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisen aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

14. Korvaussäännökset

14.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

14.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

14.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

Rikosasiassa

Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syyteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakekeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määrääjän.

Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

14.4 Korvauksen määrän laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien

oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen maksettavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmevästi perusteellisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

- Vakuutuksesta ei korvata
 1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja
 2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
 3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksia lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
 4. oikeustieteellisen asiantuntijalausunnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
 5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
 7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
 8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
 9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
 10. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain.
2. Lopullinen korvaus voidaan suorittaa vasta sen jälkeen, kun vakuutettu on vakuutusyhtiön vaatimuksesta osoittanut maksaneensa kuluista omavastuusuutensa ja mahdollisesti vakuutusmäärän ylittävän osuuden asiamiehen samalle pankkitilille, jolle vakuutuksesta maksettava korvaus suoritetaan.
3. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
4. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.
5. Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 14.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa.
6. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

